

Kabiles pagasta padome

KABILES PAGASTA

TERITORIJAS PLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS

2007

KABILES PAGASTA PADOME
KULDĪGAS ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRA

KABILES PAGASTA
TERITORIJAS PLĀNOJUMS

PASKAIDROJUMA RAKSTS

2007

SATURS

1. IEVADS	4
2. KABILES PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI	6
2.1. Kabiles pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis	6
2.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija	6
2.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība	6
2.2.2. Plānošanas situācija	7
2.3. Teritorijas dabas apstākļu un resursu raksturojums	8
2.3.1. Ģeoloģiskā uzbūve un reljefs	8
2.3.2. Derīgie izrakteņi	8
2.3.3. Zemes un augšņu resursi	9
2.3.4. Klimatiskie apstākļi	11
2.3.5. Virszemes ūdeņi	13
2.3.6. Pazemes ūdeņi	14
2.3.7. Mežu resursi	15
2.3.8. Ainavas	17
2.4. Dabas un kultūras mantojums	19
2.4.1. Dabas mantojums	19
2.4.2. Kultūras mantojums	20
2.5. Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie objekti	22
2.6. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra	23
2.6.1. Iedzīvotāju raksturojums	23
2.6.2. Apdzīvojuma struktūra	24
2.7. Sociālā infrastruktūra	26
2.7.1. Izglītības infrastruktūra	26
2.7.2. Kultūras infrastruktūra	27
2.7.3. Iedzīvotāju sociālā un veselības aprūpe	28
2.8. Tehniskā infrastruktūra	29
2.8.1. Satiksmes infrastruktūra	29
2.8.2. Inženierinfrastruktūra	30
2.9. Teritorijas pašreizējās izmantošanas pārskats	33
2.9.1. Zemes lietošanas veidi	33
2.9.2. Zemes sadalījums pa nekustāmā īpašuma lietošanas mērķu grupām	35
3. KABILES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI UN MĒRĶI	37
3.1. Kabiles pagasta nākotnes vīzija	37
3.2. Kabiles pagasta attīstības prioritārie virzieni	37
3.3. Kabiles pagasta attīstības mērķi	38
4. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI	41
4.1. Plānojuma pamatnostādnes	41
4.2. Perspektīvā teritorijas izmantošana	41
4.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas	41
4.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija	42
4.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas	42

4.2.4.	Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija	43
4.2.5.	Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija	43
4.2.6.	Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas.....	43
4.2.7.	Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija.....	43
4.2.8.	Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorijas	44
4.2.9.	Tehniskās apbūves teritorijas	44
4.2.10.	Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas.....	44
4.2.11.	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	44
4.2.12.	Satiksmes infrastruktūras teritorijas.....	45
4.2.13.	Inženiertehniskās apgādes teritorijas, tīkli un objekti.....	45
4.2.14.	Kapsētu teritorija.....	45
4.2.15.	Tūrisma un rekreācijas teritorijas.....	45
5.	VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI.....	46

1. IEVADS

- 1) Kabiles pagasta teritorijas plānojums ir Kabiles pagasta teritorijas attīstības plāna sastāvdaļa un balstās uz pašvaldības attīstības programmā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. Teritorijas plānojums nosaka Kabiles pagasta teritorijas esošo un plānoto zemes izmantošanu un šīs teritorijas izmantošanas aprobežojumus.
- 2) Kabiles pagasta teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar LR likumu "Teritorijas plānošanas likums" (22.05.2002), un LR Ministru kabineta noteikumu Nr. 883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" prasībām.
- 3) Kabiles pagasta teritorijas plānojums izstrādāts, pamatojoties uz:
 - a. Kabiles pagasta padomes lēmumu par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un darba uzdevumu;
 - b. Institūciju sniegtajiem nosacījumiem un informāciju teritorijas plānojuma izstrādei.
- 4) Teritorijas plānojuma izstrādē ievēroti valsts, Kurzemes plānošanas reģiona un Kuldīgas rajona reģionālās attīstības plānošanas dokumenti.
- 5) Teritorijas plānojuma izstrādē ievērota pagasta padomes deputātu un darbinieku ieteikumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas procesā saņemtie fizisko un juridisko personu priekšlikumi.
- 6) Pagasta teritorijas plānojuma sagatavošanai kā pamatkarte izmantota Latvijas ģeodēziskajā koordinātu sistēmā LKS 92 TM izstrādātā VZD vienkāršotā topogrāfiskā karte ar mēroga noteiktību 1:10000;
 - a. Kabiles pagasta teritorijas plānojums izstrādāts analizējot Valsts zemes dienesta kadastra datus: kadastra datu bāzi un kartogrāfisko attēlu mērogā M 1:10000;
 - b. plānojuma izstrādāšanai un kartogrāfiskā materiāla sagatavošanai izmantotas Valsts zemes dienesta sagatavotās ortofotokartes mērogā M 1:10000
 - c. plānojuma kartoshēmu sagatavošanai un pagasta novietojuma atspoguļošanai apkārtējās teritorijas kontekstā izmantota VZD satelītkarte mērogā M 1:50000.
- 7) Kabiles pagasta teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:
 - a. paskaidrojuma raksts;
 - b. grafiskā daļa;
 - c. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
 - d. pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi.
- 8) Paskaidrojuma raksts sastāv no ievada un 5 pamatdaļām, kurās aprakstīta pašreizējā situācija, noteikti pagasta attīstības

priekšnoteikumi, attīstības mērķi un virzieni, kā arī pamatoti teritorijas plānojuma risinājumi un sniegti turpmākā plānošanas uzdevumi.

9) Grafiskajā daļā ietilpst šādas kartes:

- a. Kabiles pagasta vienkāršotā topogrāfiskā karte, kas izmantota teritorijas plānojuma sagatavošanai;
- b. Kabiles pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana;
- c. Kabiles pagasta teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;
- d. Kabiles ciema teritorijas plānotā un atļautā izmantošana;

10) Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi ietilpst

- a. Kabiles pagasta padomes lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu un plānojuma projekta nodošanu sabiedriskajai apspriešanai;
- b. fizisko un juridisko personu priekšlikumi teritorijas plānojuma izstrādei
- c. institūciju sniegtie nosacījumi un informācija;
- d. informācija, kas izmantota teritorijas plānojuma izstrādei.

11) Kabiles pagasta teritorijas plānojuma saistošo daļu veido plānojuma grafiskā daļa kopā ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

12) Kabiles pagasta plānojuma vadītājs ir Kabiles pagasta padomes priekšsēdētājs Tālvaldis Bergmanis.

13) Kabiles pagasta teritorijas plānojumu izstrādāja “Kuldīgas attīstības aģentūras” (KAA) speciālisti sadarbībā ar Kabiles pagasta darba grupu:

- a. Inga Bērziņa, KAA vadītāja;
- b. Plānotāji: Kaspars Rasa, Daina Rasa, Klāvs Svilpe.

2. KABILES PAGASTA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS UN ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

2.1. Kabiles pagasta ģeogrāfiskais stāvoklis

- 1) Kabiles pagasts ir viena no 19 Kuldīgas rajona administratīvajām vienībām un viens no 17 pagastiem. Pagasts aizņem 179 km² lielu platību, tajā ir 895 iedzīvotāju (uz 1.01.2007.).
- 2) Kabiles pagasts atrodas Kuldīgas rajona ziemeļaustrumu daļā. Pagasts robežojas ar Kuldīgas rajona pagastiem – ziemeļos Rendas pagasts, rietumos Rumbas pagasts, dienvidrietumos Vārmes pagasts, kā arī ar Talsu rajona Abavas pagastu (ziemeļos), Tukuma rajona Kandavas novadu un Vānes pagastu (austrumos) un Saldus rajona Šķēdes pagastu (dienvidos).
- 3) Kabiles pagastam nav īpaši izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis. Attālums no Kabiles centra līdz rajona centram Kuldīga ir relatīvi neliels – 27 km, taču tos savieno 1.šķiras valsts ceļš, kurš ir sliktā tehniskā stāvoklī un ar grants segumu. Arī ar citām pašvaldībām Kabili savieno grants seguma ceļi. Attālums līdz Sabilei – 15 km, līdz Vānei – 11 km, līdz Saldum – 36 km.

2.2. Teritorijas vēsturiskā attīstība un plānošanas situācija

2.2.1. Teritorijas vēsturiskā attīstība

- 1) Līdz 13.gs. beigām, kad Kurzemi iekaroja krustneši, mūsdienu Kabiles pagasta teritorija ietilpa tā laika kuršu valstiskajā teritorijā jeb zemē – Vanemā, pati DA daļa – Bandavas zemē.
- 2) Kabile rakstos pirmoreiz minēta 1253.gadā, kad tā piederējusi Kuldīgas komturejai. 16.gs. daļa Kabiles muižas piederējusi galminiekam Heinrikam Soblekam. Kurzemes un Zemgales hercogistes laikā (1562.-1795.) šī teritorija piederēja hercogam. Tā piedzīvoja gan lielu ekonomisku un politisku uzplaukumu, gan norieta laikus, atkarībā no tā, kāds hercogs valdīja hercogistē. 1619.gadā hercogs Vilhelms muižu izlēņoja Jaunpils īpašniekam Kurzemes brandhofmeisteram Matiasam fon der Reķem, no 1687.gada tā piederēja Johanam Dītriham fon Bēram, no 1806.gada – grāfam Keizerlingam, no 1854.gada – krievu armijas ģenerālmajoram firstam Oto Andreasam fon Līvenam, vēlāk – viņa

dēlam Georgam, līdz 1920.gadam – viņa atraitnei baronesei Valērijai Līvenai.

- 3) Laikā, kad hercogiste ietilpa Krievijas Impērijā kā Kurzemes guberņa (1795.-1915.), tika nodibināti apriņķi. Vēsturiski Kabiles pagasts ir sens Kuldīgas apriņķa pagasts, kas robežojās ar Rendas, Kuldīgas, Vārmes, Saldus, Gaiķu pagastiem, kā arī ar Tukuma apriņķa Vānes, Matkules pagastiem un Talsu apriņķa Valgales pagastu. Reformas laikā Kabiles muižu ar gala, Jauno un Veco pusmuižu (kopplatība 4781 ha), Višķu muižu (320 ha), Zutēnu muižu ar Kāņu un Vindzenes pusmuižu (1517 ha) un Kabiles mācītāja muižu sadalīja 384 vienībās, izveidojās 311 jaunsaimniecības. 1935.gadā Kabiles pagasta platība bija 22650 ha un bija 521 saimniecība. Pagasta teritorijā darbojās konfekšu fabrika, koppienotava, trīs krejošanas punkti, trīs ūdensdzirnavas, tvaika dzirnavas, ķieģeļu ceplis u.c.
- 4) 1945.gadā pagastā izveidoja Kabiles, Mežgaļu un Viestura ciemu, bet pagastu 1949.gadā likvidēja. 1954.gadā Kabiles ciemam pievienoja daļu Mežgaļu ciema, 1956.gadā – daļu Viestura ciema. Padomju varas laikā tika nodibināti kolhozi “Brīvība”, “Grauds”, “Uzvaras karogs” un K.Marksa kolhozs. Kolhoziem apvienojoties, vēlāk izveidojās kolhozs “Kabile”. Darbojās kokzāģētava un pienotava. 1987.gadā daļu Viestura ciema iekļāva Pilsrundāles ciemā.
- 5) 1990.gadā Kabiles pagastu atjaunoja. Administratīvi teritoriālo pārkārtojumu laikā daļa Kabiles pagasta iekļauta Šķēdes un Rumbas pagastā.

2.2.2. Plānošanas situācija

- 1) Teritorijas plānojuma izstrāde balstīta uz 2001. gadā izstrādātajā Kabiles pagasta teritorijas attīstības programmā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem
- 2) Teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā netiek atkārtots pilns Attīstības programmas ietvaros veiktais situācijas apraksts un analīze, kā arī noteiktie uzdevumi. Paskaidrojuma rakstā tiek aktualizēts un papildināts teritorijas pašreizējās izmantošanas – zemes lietojuma mērķu un zemes īpašuma struktūras, satiksmes infrastruktūras un dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apraksts. Paskaidrojuma rakstā tiek precizēti un paskaidroti plānojuma risinājumi.
- 3) Teritorijas plānojuma risinājumi ir balstīti uz 2001. – 2002. gadā izstrādātā plānojuma pirmās redakcijas projekta analīzi un aktualizāciju.

2.3. Teritorijas dabas apstākļu un resursu raksturojums

2.3.1. Ģeoloģiskā uzbūve un reljefs

- 1) Kabiles pagasta teritorija atrodas Kursas zemienes Pieventas līdzenuma A daļā un Austrumkursas augstienes Vārmes nolaidenuma ZR daļā. Teritorijai raksturīgs saposmots reljefs, vidējais augstums 50 – 80 m v.j.l., augstākā vieta no Kabiles uz dienvidiem sasniedz 98,1 m v.j.l. Teritorijas R daļai raksturīgs plakans līdzenums, bet A daļai – viļņota līdzenuma un sīkpauguraines reljefs.
- 1) Pamatiežu virsu veido Augšdevona Frānas stāva (pagasta Z daļā) un Famenas stāva (pagasta D daļā) nogulumieži. Kvartāra nogulumu segu pagasta R daļā veido fluvioglaciālie un limnoglaciālie smilšainie līdzenumi ar morēnuvālu grēdām, A daļā – morēnas paugurgrēdas un vaļņi, kā arī pamatmorēnas līdzenumi. Teritoriju pārsvarā klāj mālsmilts nogulumi, vietām arī smilšmāls un smilts nogulumi.
- 2) Pēc ainavu vērtības pakāpes kā vērtīga ainava tiek atzīta Kabiles līdzenuma āraines ainavu telpa, kur ir liela dabas un kultūrvēsturisko ainavu un to elementu daudzveidība.

2.3.2. Derīgie izrakteņi

- 1) Smilts un grants krājumi Kabiles pagastā nav bagātīgi. Tiek izmantots tikai Grantiņu karjers (platība 5,6 ha; krājumi 0,3 milj. m³; karjeram lokāla nozīme: derīgais slānis 5 m un atrodas virs gruntsūdens).
- 2) Kūdras krājumi Kabiles pagastā novērtēti uz 1571 tūkst.t un perspektīvo atradņu kopējā platība ir 430 ha. Kūdras krājumi Kabiles pagastā veido 7% no Kuldīgas rajona krājumiem. Nozīmīgākās kūdras atradnes pagastā atrodas augstajos purvos:
 - a. Lanciņu atradne – platība 58 ha; kopējie krājumi 1,55 milj. m³; kūdras slāņa vidējais dziļums 2,7 m; perspektīva atradne tuvākajos 20 gados; lokāla nozīme. Atradnes lielāko daļu veido augstā tipa purvs, nedaudz arī zemā tipa purvs. Kūdras var izmantot mēslojumam un pakaišiem.
 - b. Eģēnieku atradne – platība 182 ha; kopējie krājumi 8,61 milj. m³; kūdras slāņa vidējais dziļums 4,7 m; perspektīva atradne tuvākajos 20 gados un ilgākā periodā; rajona nozīme. Atradne atrodas augstajā purvā, kūdras var izmantot mēslojumam un pakaišiem.

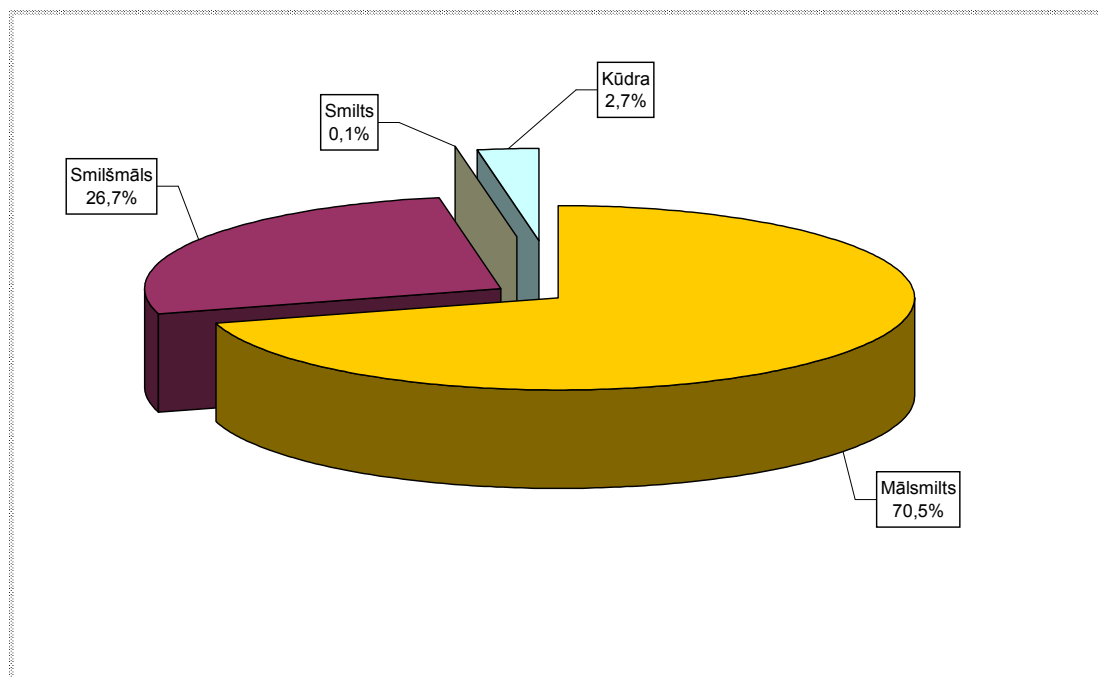
- c. Kalnanšu atradne - platība 97 ha; kopējie krājumi 2,52 milj. m³; kūdras slāņa vidējais dziļums 2,6 m. Atradnes lielāko daļu veido augstā tipa purvs, nedaudz arī pārejas tipa purvs. Kūdru var izmantot mēslojumam un pakaišiem.

2.3.3. Zemes un augšņu resursi

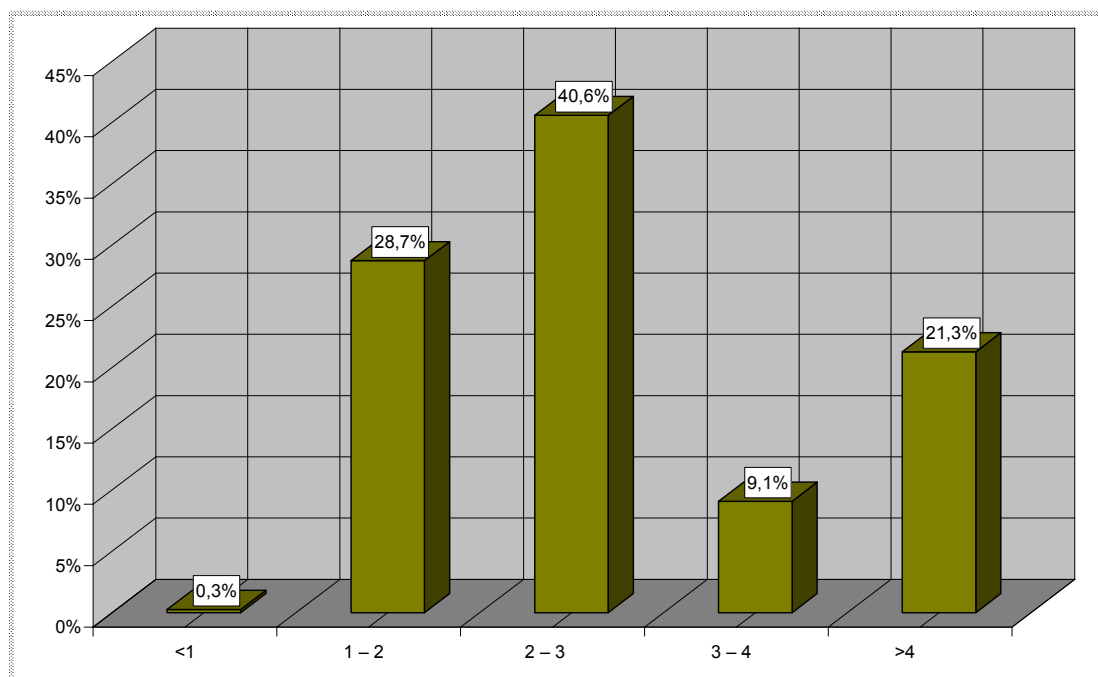
- 1) Kabiles pagasta teritorija atrodas Austrumkursas augstienes Vārmes nolaidenuma ZR daļā, kur augsnes cilmiezi veido morēnas nogulumi (smilšmāls, mālsmilts).
- 2) Kabiles pagasta LIZ augšņu mehāniskais sastāvs (sk. 1.attēlu) :
 - a. Mālsmilts 70,46 %;
 - b. Smilšmāls 26,73%;
 - c. Smilts 0,12%;
 - d. Kūdra 2,69%.
- 3) Kabiles pagasta teritorijā dominē viegla sastāva (mālsmilts un smilts) augsnes – kopā 70,58%.
- 4) Viens no galvenajiem augsnes auglību raksturojošiem rādītājiem ir organisko vielu saturs. Organisko vielu satura (%) sadalījums Kabiles pagasta LIZ (sk. 2.attēlu):

<1	0,27%;
1 – 2	28,74%;
2 – 3	40,6%;
3 – 4	9,09%;
>4	21,3%.

- 5) Pagastā dominē augsnes ar vidēju organisko vielu saturu.

1. attēls. Kabiles pagasta LIZ augšņu mehāniskais sastāvs (%)

2. attēls. Organisko vielu saturs (%) sadalījums Kabiles pagasta LIZ

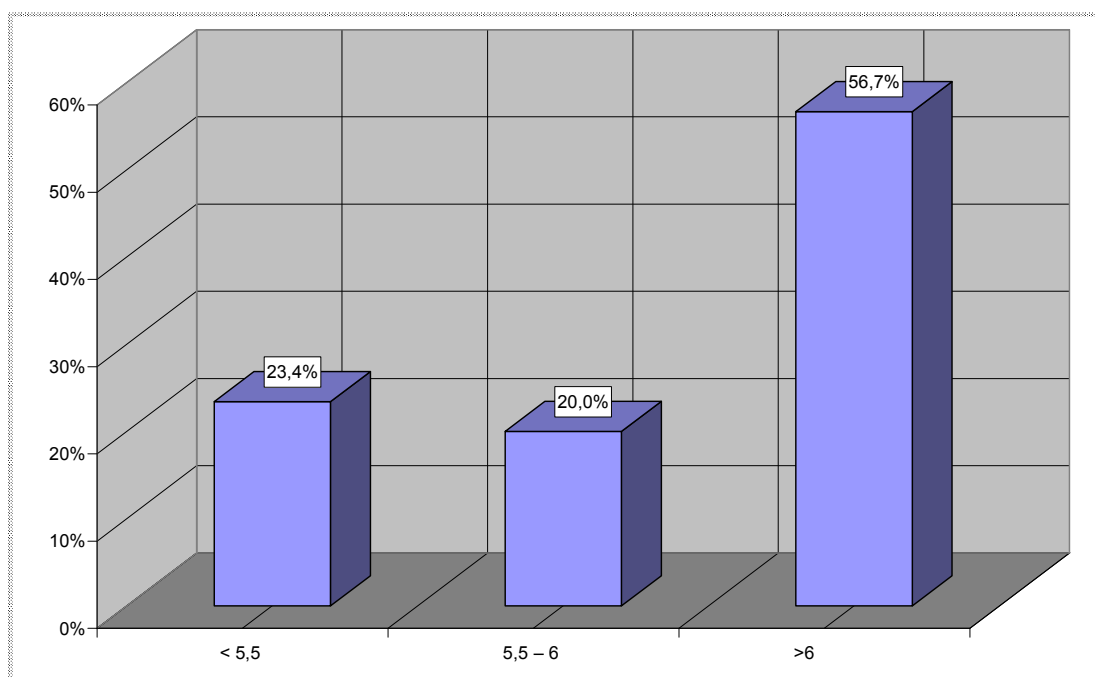
6) Augsnes reakcijas (ph) sadalījums Kabiles pagasta LIZ augsnēs (sk. 3.attēlu):

<5,5	23,38%;
5,5 – 6	19,97%;

>6

56,65%.

- 7) Kabiles pagastā skābās augsnes (ph <5,5) aizņem ~ ¼ no LIZ. Lai optimizētu augsnes reakciju, skābās augsnes nepieciešams kalpot.
- 8) Augsnes ūdens erozijas problēmas ir aktuālas arī Kabiles pagastā, kur tiek izdalītas erodētās teritorijas. Šajās teritorijās nepieciešams preterozijas augu seku un sējumu struktūru pilnveidošana.

3. attēls. Augsnes reakcijas (ph) sadalījums Kabiles pagasta LIZ

- 9) Kabiles pagasta teritorija, analizējot augsnes resursus, pēc Kuldīgas rajona teritorijas plānojuma priekšlikumiem tiek iedalīta intensīvās zemkopības un lopkopības, mežsaimniecības un tūrisma attīstības zonā. darbības teritorijā.

2.3.4. Klimatiskie apstākļi

- 1) Klimats ir viens no svarīgākajiem dabas faktoriem, kas ietekmē cilvēku dzīvi. Klimats, atrodoties mijiedarbībā ar citiem dabas elementiem, nosaka daudzu dabas procesu: vēja un ūdens erozijas, augu augšanas un attīstības, augšņu veidošanās, pārpurvošanās,

dēdēšanas un citu procesu norisi. Tādējādi klimats ietekmē lauksaimniecības, mežsaimniecības un rekreācijas attīstību.

2) Kabiles pagasts, tāpat kā citi Kuldīgas rajona pagasti, pēc Latvijas agroklimatiskās rajonēšanas ietilpst mitrajā Kurzemes rajonā. Būtiski klimatu nosaka Baltijas jūras tiešā ietekme ar relatīvi vēsām vasarām un mērenām ziemām.

3) Klimata galvenās iezīmes:

- a. paaugstināts gaisa mitrums (mitruma koeficients 1,3 – 1,6);
- b. pakāpeniska ziemas gaisa temperatūras samazināšanās virzienā no R uz A, un vasaras temperatūras pieaugums;
- c. paaugstināts nokrišņu daudzums, it īpaši Z daļā ~ 800 mm/gadā,
- d. sniega segas vidējais biezums 10 – 15 cm;
- e. lielāka intensīvu nokrišņu, pērkona negaisa, miglas un atkalas atkārtotamība kā Latvijas piekrastes rajonos;
- f. paaugstināta apmāksšanās pakāpe (ziemas mēnešos – 60 – 80%, vasarā - ~ 40%).

4) Lauksaimniecībai svarīgākie klimatiskie rādītāji :

- a. siltā perioda iestāšanās (vidējā temperatūra sasniedz 0° C) ir par 5 –7 dienām agrāk nekā apkārtējos rajonos. Siltā perioda garums – 253 dienas;
- b. veģetācijas perioda ilgums (ar gaisa temperatūru virs +5° C) ir 191 dienas;
- c. augu aktīvais augšanas periods (vidējā gaisa temperatūra > 10° C) – 136 dienas;
- d. siltummīlošo kultūraugu (tomātu, gurķu u.c.) aktīvās veģetācijas periods (vidējā temperatūra > 15° C) – 65 dienas;
- e. pozitīvo gaisa temperatūru summa aktīvā veģetācijas periodā (vidējā gaisa temperatūra augstāka par 10° C) sasniedz 1900° - tas ir ievērojami vairāk kā apkārtējos rajonos;
- f. vasaras dienas temperatūra ir salīdzinoši augsta - +20,5° C ;
- g. lielākais nokrišņu daudzums ir vasaras un rudens sākuma mēnešos, kad nokrišņu daudzums mēnesī sasniedz 90 – 95 mm. Ļoti mainīgs nokrišņu daudzums ir atsevišķos gados, sevišķi vasaras mēnešos. Gados ar intensīvu ciklonisko darbību vidējie

nokrišņi mēnesī var vairāk kā divas reizes pārsniegt ilggadīgos vidējos daudzumus. Dominējot anticiklonārajiem apstākļiem novērojams deficīts mēnešu nokrišņu daudzumā;

- h. nokrišņu summa gandrīz vairāk kā divas reizes pārsniedz iztvaikošanu, kas ir viens no faktoriem gleja un glejoto augšņu veidošanai. Tas nosaka, ka lielākajā rajona daļā stabilas ražas var iegūt tikai meliorētos tīrumos un pļavās.

2.3.5. Virszemes ūdeņi

- 1) Kabiles pagasta teritorijas iekšējie ūdeņi pieder pie Ventas upes baseina. Teritoriju aptver vairāki apakšbaseini.
- 2) K apakšbaseins aptver pagasta vidusdaļu. Lielākā upe – Riežupe (upes augštece) un tās pietekas – Mērgavas augštece (Riežupe labā krasta pieteka), Rūpupe (kreisā krasta), Veldzes augštece (kreisā krasta). Riežupe augštecē tek caur mežiem pa seklu ieleju ar platām palienēm. Riežupē uzpludināts Upesmuižas un Mežzīles dzirnavezers. Apakšbaseinā ir ļoti daudz nelielu upju (<10 km), kā arī strautu un grāvju. Apakšbaseinā nav ezeru, to daļēji kompensē daudzie zivju un dzirnavdīķi (Dzirnavu ezers, Buku dīķis, Sipju dīķis u.c.). Riežupe un Veldze tiek vērtētas kā vāji piesārņotas upes.
- 3) Upesmuižas dzirnavu dīķis izveidots 20.gs 20-os gados, kad izveidoja dzirnavas. Dīķim ir vairāki nosaukumi – Upesmuižas dzirnavu dīķis (atrodas pie Upesmuižas, vecākais minētais nosaukums), Buku dīķis (pēdējais dzirnavnieks bijis uzvārdā Buks), Krāču dzirnavu dīķis (no “Krāču” mājām), Rentes dzirnavu dīķis.

1. tabula

Upesmuižas dzirnavu dīķa raksturojums

Raksturtājrādītāji	Upesmuižas dzirnavu dīķis
Ezera izdalītā platība (ha)	10,4
Tilpums (milj m³)	2,84
Krasta līnijas garums (km)	3,5
Maksimālais dziļums (m)	2,8
Vidējais dziļums (m)	1,6
Maksimālais garums (km)	1

Maksimālais platums (km)	0,45
Sateces baseina laukums (km ²)	22
Gada vidējā notece	240
Zivis, putni	Karpas, līdakas, raudas, asari, līņi,
Krastu raksturojums	zemi, lēzeni , apauguši ar krūmiem
Ezera dibens	līdzens
Kopējais aizaugums (%)	40
Dominējošās aizauguma sugas	grīšļi, elodejas, glīvenes, kosas, vilkvāles, kalnes
Ezera izmantošanas rekomendācijas	Zivsaimniecībai karpu dīķis, pagasta pārziņā
Hidrobūves	Krāču dzirnavu aizsprosts, vietējās grunts dambis 2-3 m plats, ~500 m garš
Ezera stāvoklis	regulējams

- 4) L apakšbaseins aptver pagasta A daļu. Lielākās upes – Īvande (upes augštece), Valgale (upes augštece). Gan Īvandes upe, gan Valgale tiek atzītas kā tīras upes.
- 5) Īvandes upe, Valgale, Riežupe un Veldze ir vērtīgi lašveidīgo zivju ūdeņi.

2.3.6. Pazemes ūdeņi

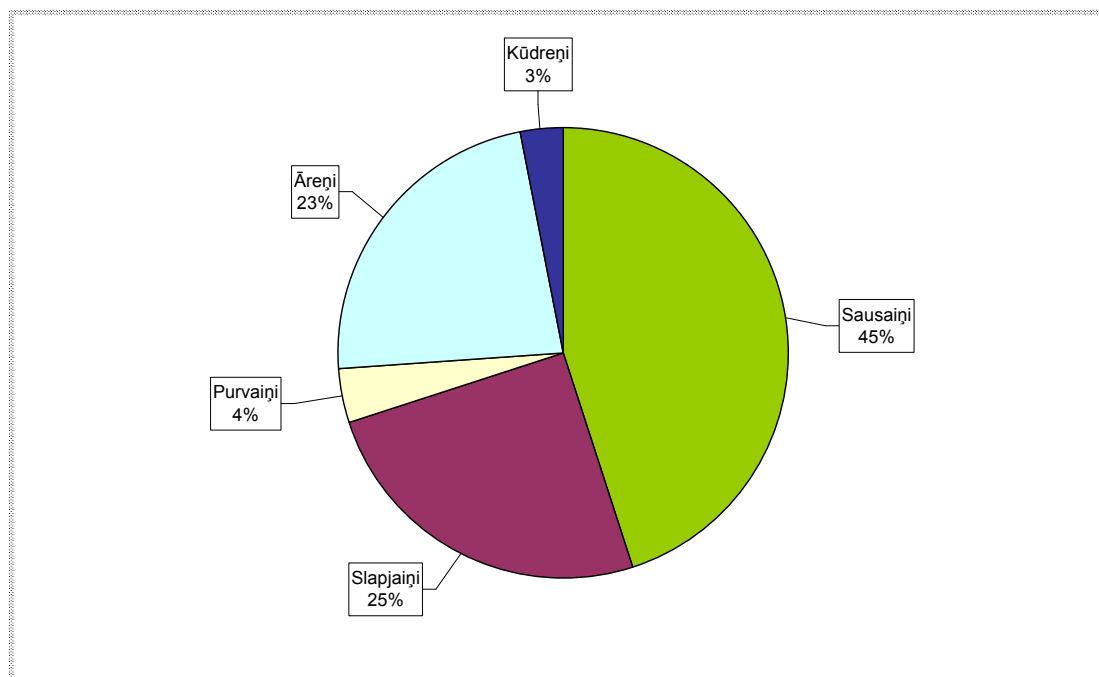
- 1) Dzeramā ūdens kvalitāte ir nozīmīgs cilvēku veselību ietekmējošs faktors. Kuldīgas rajona pazemes ūdeņu kvalitāte ir ievērojami labāka nekā virszemes ūdens kvalitāte. Tādēļ to lieto gan dzeramā ūdens apgādei, gan rūpniecības un lauksaimniecības vajadzībām.
- 2) Kabiles pagastā ūdens apgādē izmantojami ir augšdevona Arukilas – Amatas un Famenas ūdens kompleksi. Kabiles pagasta teritorijas pazemes ūdeņi Z daļā ir vāji aizsargāti, D un A daļā – relatīvi aizsargāti. Ūdens patēriņš pagastā tiek novērtēts ar 93 m³/dnn¹.

¹ pēc pašvaldības sniegtajiem datiem

- 3) Mazie ciemi un zemnieki izmanto arī kvartāra gruntsūdeņu horizonta ūdeni, ko iegūst galvenokārt no raktajām akām. Ūdens kvalitāte raktajās akās bieži neatbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Tas ir atkarīgs gan no to izvietojuma attiecībā pret viensētas lokālajiem piesārņojuma avotiem – kūti, tualeti, dzīvojamā ēkas notekūdeņu izplūdi u.c., kā arī no tās sanitāri – higiēniskā stāvokļa. Pazemes ūdeņu kvalitāte ir atšķirīga kvartāra un devona horizontos. Ūdens kvalitāte kvartāra horizontā parasti ir sliktāka vairāku dabisko apstākļu - virszemes ūdens noteces, purva ūdens ietekmes, antropogēno faktoru ietekmes rezultātā.

2.3.7. Mežu resursi

- 1) Kabiles pagastā meži aizņem 10123 ha (56,6%), kas ir nedaudz vairāk nekā vidēji Kuldīgas rajonā.
- 2) Meža zemes daudzums uz 1 pagasta iedzīvotāju ir viens no lielākajiem Kuldīgas rajonā (11,3 ha). Mežu resursu pietiek vietējām vajadzībām un paliek ievērojams daudzums koksnes resursu, kurus var arī eksportēt ārpus administratīvās teritorijas.
- 3) Pēc meža augšanas apstākļu tipiem teritorijas meži iedalās (sk. 4.attēlu) :
 - a. Sausaini (meži normāla mitruma minerālaugsnēs) – 45%;
 - b. Slapjaini (meži slapjās minerālaugsnēs) – 25%;
 - c. Purvaini (meži slapjās kūdras augsnēs) – 4%;
 - d. Āreņi (meži nosusinātās minerālaugsnēs) – 23%;
 - e. Kūdreņi (meži nosusinātās kūdras augsnēs) – 3%.

4. attēls. Kabiles pagasta mežu iedalījums pēc augšanas apstākļiem (%)

4) Kabiles pagasta teritorijas mežos visizplatītākā koku suga, tāpat kā visā Latvijā, ir priede – 44% (Kuldīgas raj. 54%) – sk.5.attēlu.

2. tabula

Kabiles pagasta mežu sastāvs pēc valdošās sugas kokaudzē

N.p.k.	Koku sugas	%
1.	Priede	44
2.	Bērzs	22
3.	Egle	24
4.	Baltalksnis	6
5.	Apse	3
6.	Melnalksnis	1

5) Kabiles pagasta teritorijas mežos mežaudžu vidējā krāja ir 156,2 m³/ha, kas ir mazāk nekā vidēji rajonā – 170 m³/ha. Mežaudžu krāja atkarīga no koku sugas un meža augšanas apstākļiem. Visražīgākie

ir eitrofie meži (barības vielām bagāti meži – vēris, gārša, liekņa u.c.), vidējbagāti mezotrofie meži (lāns, damaksnis, dumbrājs u.c.), nabadzīgākie oligotrofie un slapjainu meži (sils, mētrājs, grīnis, purvājs u.c.). Kabiles pagastā dominē mezotrofie meži (64%) un nozīmīgas platības aizņem arī eitrofie meži - 30%. Lielākā krāja ir priežu mežiem – 192,7 m³/ha un apsei – 191,4 m³/ha.

2.3.8. Ainavas

- 1) Kabiles pagasta teritorija pēc ainavu klasifikācijas ietilpst Ventaszemes un Austrumkursas ainavzemēs. Ventaszemes Lejasabavas mežaines ainavapvidus aptver pagasta R daļu, kas iedalāma 2 ainavtelpās: Kabiles priežu – egļu mežaine un Veldzes pārmitrā līdzenuma egļu mežāre. Pagasta A daļa ietilpst Austrumkursas Kabiles Lutriņu nolaidas āraines ar Pampāju paugurgrēdu ainavapvidus Kabiles līdzenuma āraines ainavu telpā .
- 2) Kabiles priežu – egļu mežaines ainavu telpas raksturojums:
 - a. Kabiles mežaines ainavu telpa ietilpst Lejasabavas mežaines ainavapvidū. Ainavu telpa aizņem Kabiles pagasta Z un ZR daļu.
 - b. Teritorijā dominē plakans līdzenums, vietām nedaudz viļņots. Ainavas telpas litoloģisko pamatu veido smilts nogulumi. Teritoriju aizņem plašs mežu masīvs, kurā tikai ap atsevišķām viensētām ir saglabājušies tīrumi. Mežos dominējošā koku suga ir priede un vietām egļu. Ļoti daudz melnalkšņu un baltalkšņu audžu (galvenokārt upju krastos). Upju palieņu pļavas ir pārmitras un pakāpeniski aizaug ar krūmiem.
 - c. Ainavas un ainavu elementi:
 - (i) Lielu mežu masīvu ainava, ko saposmo mežu ceļi, stigas un novadgrāvji.
 - (ii) Ar krūmiem aizaugušo palieņu pļavu ainavas (pie Riežupes, Mērgavas u.c. upēm).
 - (iii) Līkumotais Kuldīgas – Kabiles autoceļš
 - d. Ainavu degradē pamestās viensētas un lauksaimniecības zemju aizaugšana ar krūmiem, dabīgo pļavu aizaugšana un pārpurvošanās, kā arī kokmateriālu izvedēju izbauktie mežu ceļi.
- 3) Veldzes pārmitrā līdzenuma egļu mežāru ainavu telpa:
 - a. Veldzes pārmitrā līdzenuma egļu mežāru ainavu telpa ietilpst Lejasabavas mežaines ainavapvidū. Ainavu telpa aizņem Kabiles pagasta DR daļu

- b. Ainavu telpa aizņem Kursas zemienes vidieni un austrumos iestiepjās Austrumkurss augstienē. Reljefs līdzens un vietām viļņots. Augsnes cilmiezi veido smagie limnoglaciālie māli vai purva nogulumi. Ainavu telpu saposmo vairākas upes: Veldzes, Rūpjupes augšteces daļa u.c.
 - c. Ainavas un ainavu elementi:
 - (i) Veldzes upe ieleja (Kabiles pagastā augšteces daļa).
 - (ii) Egļu mežu un purvu ainavas.
 - d. Ainavu degradē lauksaimniecības zemju pakāpeniska aizaugšana ar krūmiem.
- 4) Kabiles līdzenuma ārines ainavu telpa:
- a. Kabiles līdzenuma ārines ainavu telpa ietilpst Kabiles – Lutriņu ārīnē ar Pampāļu paugurgrēdu izdalītā ainavapvidū. Ainava telpa aizņem Kabiles pagasta A daļu.
 - b. Ainavu telpa atrodas Austrumkursas augstienes R daļā. Ainavu telpā kopumā dominē viļņots līdzenums, izņemot augstienes nogāzē, kur ir nelieli pauguri (Dupurkalniņš, Pasaules kalni, Galsētas augstais kalns). Nogāzi saposmo upju un strautu ielejas un gravas. Augsnes cilmiezi veido morēnas nogulumi (mālsmilts, smilšmāls), vietām ir purvu nogulumi.
 - c. Lielāko ainavu telpas daļu aizņem meliorētas lauksaimniecības zemes. Ainavā ir daudzas gleznainas skatu perspektīvas (piemēram, skats uz Kabiles baznīcu ar mācītājmuižu un parku).
 - d. Ainavas un ainavu elementi:
 - (i) Stipri iekultivētas lauksaimniecības zemju ar viensētām ainavu telpa.
 - (ii) Kabiles ciema apbūves ainava, Kabiles muižas centrs un parks (14,2 ha).
 - (iii) Bērzu aleja, kas ainavā iezīmē Kuldīgas – Kabiles autoceļu.
 - (iv) Daudzās vecsaimniecības – kā liecinieces novada kādreizējai turībai.
 - e. Ainavu telpai tipiska stipri iekultivētu lauksaimniecības zemju ainava. Unikāls ir teritorijas kultūras mantojums: Kabiles muižas komplekss un Kabiles baznīca, kā arī bijušo vecsaimniecību apbūve, kas simbolizē apvidus savdabību, kādreizējo stabilitāti

un turību. Ainavu degradē ekstensīvi izmantotās
lauksaimniecības zemes (nezāles, neapļautie lauki utt.).

2.4. Dabas un kultūras mantojums

2.4.1. Dabas mantojums

1) Kabiles pagastā ir šādi īpaši aizsargājamie koki:

- a. Liepa – Kabiles pag. “Meždzirnas”; apkārtmērs 4,4 m, augstums 32 m.,
- b. Liepa – Kabiles pag. “Meždzirnas”; apkārtmērs 5,45 m, augstums 32 m; 2,5 m augstumā saauguši kopā 2 stumbri; apmierinošs koka veselības stāvoklis .,
- c. Priede – Kabiles pag. “Jaunzemji”; apkārtmērs 3,33 m, augstums 17,5m; apmierinošs koka veselības stāvoklis.,
- d. Melnalksnis - Kabiles pag. “Mācītājmāja”; apkārtmērs 3,42 m, augstums 32,5 m.,
- e. Lapegle - Kabiles pag. “Mācītājmāja”; apkārtmērs 4,4 m, augstums 32 m.,
- f. Lapegle - Kabiles pag. “Mācītājmāja”; apkārtmērs 3,02 m, augstums 28 m.,
- g. Ažu dižozols - Kabiles pag. Kabilē; apkārtmērs 6,74 m, augstums 15 m.,
- h. Baltalksnis - Kabiles pag. “Kalnansi”; apkārtmērs 1,6 m, augstums 21,5 m.,
- i. Zirgkastaņa - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 2,15 m, augstums 25 m.,
- j. Papele - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 3,2 m, augstums 39 m.,
- k. Parastais osis - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 3,2 m, augstums 34 m.,
- l. Parastais baltais skabārdis - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 4,64 m, augstums 24 m; 4 stumbri.,

- m. Parastais baltais skabārdis - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 2,68 m, augstums 23,5 m.,
 - n. Riekstkoks - Kabiles pag. Kabilē pie parka; apkārtmērs 1,25 m, augstums 28 m.,
 - o. Baltais vītols – Kabiles pag. pie skolas, ceļa Kabile – Sabile malā; apkārtmērs 5,58 m, augstums 10 m.
- 2) Kabiles pagasta teritorijā ir izveidots viens mikroliegums Nr. 72028 īpaši aizsargājamas putnu sugas aizsardzībai valsts meža 104., 105. un 106. kvartālā 24.0 ha platībā un ap to noteikta buferzona 105. un 106. kvartālā 22.1 ha platībā (izveidots 22.10.2003.)

2.4.2. Kultūras mantojums

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu skatīt 3. tabulā

3. tabula

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Kabiles pagastā

Valsts aizsardz. Nr.	Pieminekļu vērtības grupa	Pieminekļu vārds	Pieminekļu nosaukums	Piezīmes
1230	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Kabiles pilskalns	Kabiles – Sabiles ceļā 4 km pa labi mežā savrups paugurs purvainā zemienē. 5 m augsts, 30 x 60 m liela pilene. Teika par zviedru laikos sanestu kalnu.
6336.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kabiles luterāņu baznīca	Celta 1652.gadā. Atrodas Kabiles pagastā lielceļa malā pakalnā, apkārt stādīti koki, pretī baznīckrogs.
6337	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Kabiles muižas apbūve	Celta 17. –20.gs. Pils balles jeb Baltajā zālē saglabājušies unikāli rokoko griestu veidojumi. Griestu stuka veidojumi vienīgie Kurzemē un reta parādība Latvijas

				mērogā. Kabiles muižas ansambli veido vairākas ēkas un parks. Parks Veidots 19.gs., platība 14,2 ha. Daudz skābaržu un sudrabvītoli
6343.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Stallis	Saglabājušās atsevišķas sienas un pamati
6344.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Stirnūzis	Vecākā ēka muižas ansablī, celta 1696.gadā. Divstāvu ķieģeļu būve, pirmais stāvs veidots ar velvēm. Tajā saglabāties Latvijā vienīgais tāda veida unikālais kamīns
6340.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Pārvaldnieka māja	-
6338.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Muižas dzīvojamā ēka	Būvēta baroka stilā 18.gs. piecdesmitajos gados, kad muiža nonākusi Bēru dzimtas īpašumā. Par Bēru dzimtas lielo rocību liecina Baltās jeb Parādes zāles greznā apdare, kas veidota atsevišķu plafonu izvietojumā pa visu griestu laukumu. Plafoni darināti ar brīvu roku ģipša – stuka tehnikā, to sižetos ziedi un lapu vītnes. Pils kamīnzāli grezno interesants vēlāko laiku baltu podiņu kamīns ar ovālu iedobumu priekšpusē, kuru noslēdz katrā pusē kolonnas ar kapiteli
6339.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Mežkunga māja	Tagad dzīvojamā māja

6341.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Klēts	Interesanta arhitektūra ar veljveidīgiem pilastriem un arkveida galerijām
63745.	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Vešūzis	Interesanta arhitektūra ar veljveidīgiem pilastriem un arkveida galerijām,

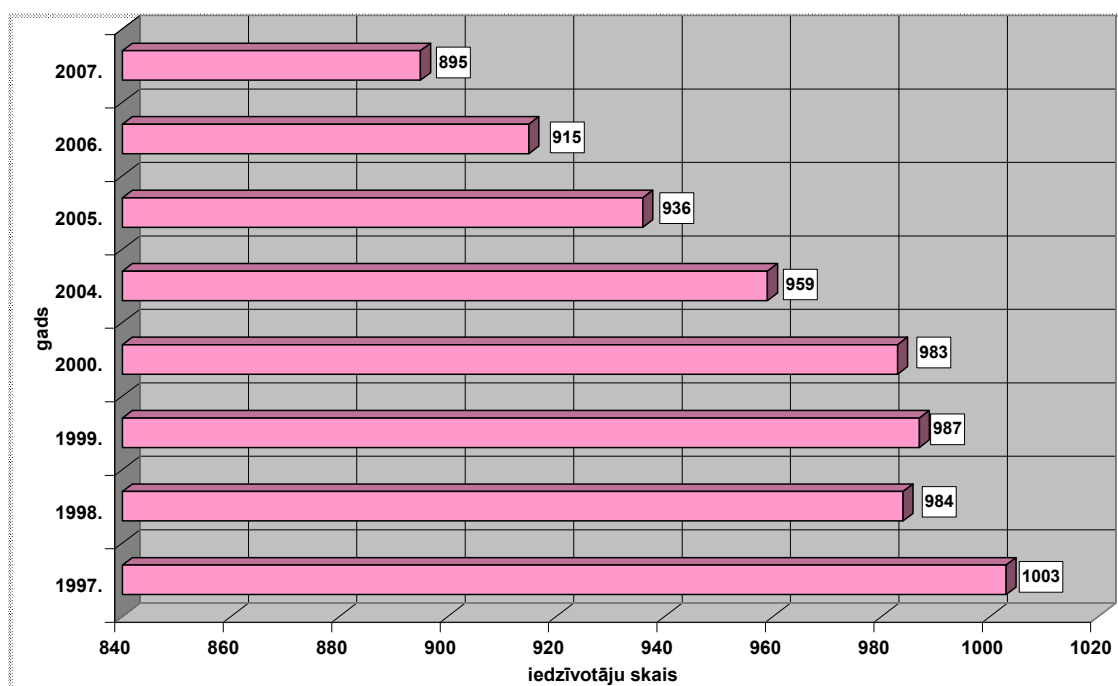
2.5. Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie objekti

- 3) Kabiles kapsēta.
- 4) Kalnansu parki.
- 5) Gatviņu kapi ar zvanu torni, veidoti 20.gs.s.
- 6) Meķu kapi.
- 7) Kabiles mācītājmuižas mācītājmāja, celta 1876.gadā,
- 8) Kabiles mācītājmuižas kalpu māja, celta 19.gs. 2.puse, pie mājas neliels parks un dīķis.
- 9) Kabiles mācītājmuižas parks un dīķis.
- 10) Kāņu muižas apbūve, 19.gs.v. pārvaldnieka māja un klēts.
- 11) Kabiles baznīckrogs ar stadulu un saimniecības ēku, celta 19.gs.v., atrodas lielceļa malā.
- 12) Gatviņu kapu vārti ar zvanu torni.
- 13) Upesmuižas dzirnavas, atrodas pie Riežupes.
- 14) Konteses kapi.
- 15) Kalnansu purva akacis, atrodas pagasta D daļā Kalnansu purvā.

2.6. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra

2.6.1. Iedzīvotāju raksturojums

- 1) Iedzīvotāju skaitam Kabiles pagastā, tāpat kā visā Latvijā, pēdējos 10 gados ir tendence samazināties. 2007.gada 1.janvārī pagastā bija 895 iedzīvotāji, bet 10 gadus atpakaļ 1003 iedzīvotāji (sk. 5.attēlu). 2007.gada sākumā, salīdzinot ar 1997.gada sākumu, pagastā ir 89% no iedzīvotāju skaita.

5. attēls. Iedzīvotāju skaita dinamika Kabiles pagastā²

- 2) Iedzīvotāju skaita izmaiņas nosaka dabiskā kustība (dzimstības un mirstības procesi), kā arī mehāniskā (migrācijas) kustība. Kabiles pagasta teritorijai pēdējos gados pārsvarā raksturīgs mirstības pārsvars pār dzimstību, kaut gan atsevišķos gados dabiskais pieaugums ir arī pozitīvs.

² pēc LR Centrālās statistikas pārvaldes datiem

4.tabula

Iedzīvotāju dabiskā kustība Kabiles pagastā³

Iedzīvotāju ataudze	2004.g.	2005.g.	2006.g.	2007.g.
Dzimušie	4	9	8	6
Mirušie	12	8	12	6
Dabiskā kustība	-8	1	-4	0

- 3) Kabiles pagastā, tāpat kā caurmērā Latvijas teritorijā, notiek iedzīvotāju novecošanās process. Pirmsdarbspējas vecuma grupā (no 0 līdz 14 gadiem) pagastā ir 114 iedzīvotāji, darbspējas vecuma grupā – 475 iedzīvotāji, bet pensijas vecuma iedzīvotāji pagastā ir 373. Demogrāfiskās slodzes līmenis (t.i. pirms un virs darbspējas iedzīvotāju skaits uz 1000 darbspējas vecuma iedzīvotājiem) sasniedz 1025 un ir augstāka kā vidēji rajonā.
- 4) Bezdarba līmenis Kabiles pagastā, tāpat kā Kuldīgas rajonā vidēji, ir samazinājies. 2007.gadā pēc pašvaldības datiem, pagastā bija 25 bezdarbnieki (5,3% no darbspējas vecuma iedzīvotājiem).
- 5) Kabiles pagastā sociāli mazaizsargātās iedzīvotāju kategorijas kopā veido 7,4% no visiem iedzīvotājiem. Pašvaldības teritorijā ir 11 vientuļie pensionāri, 34 bērni daudz bērnu ģimenēs un 26 bērni nepilnajās ģimenēs.

2.6.2. Apdzīvojuma struktūra

- 1) Kabiles pagasta apdzīvojuma blīvums 2007.gada sākumā bija 5,0 cilv./km², tas ir viens no zemākajiem rādītājiem Kuldīgas rajonā.
- 2) Kabiles pagastam raksturīga vāji izteikta monocentriska apdzīvojuma struktūra – Kabiles centrā dzīvo nedaudz mazāk kā puse pagasta iedzīvotāju (320)..
- 3) Visās relatīvi kompakti apdzīvotajās vietās (skatīt 4.tabulu) dzīvo ~50 % no pagasta iedzīvotāju kopskaita, savukārt pārējie iedzīvotāji izkļiedēti pa viensētām un skrajciemiem.

³ pēc pašvaldības sniegtās informācijas

5. tabula

Kabiles pagasta apdzīvotās vietas⁴

Vietas nosaukums	Teritorija, mājas	Iedzīvotāju skaits	Attālums līdz centram
Kabile		320	0
Galamuiža	Krasti, Apsītes, Lati, Valdes, Tālejas, Nogales, Purmaļi, Rozbeķi, Gobas, Laucenieki, Lāči, Pilskalni, Gobzemji, Liekmaņi	23	5
Vecā muiža	Imantas, Pavasari, Zaļumi, Plieņi, Jaukumi, Ziedoņi, Lauksargi, Rasas, Irbītes, Kaktiņi, Kalarāji, Noturi, Aizpurvi	40	2
Kalnansi	Kalnansil, Kalnansi II, Dārziņi, Noras	19	4
Kāņmuiža	Vītoļiņi, Baloži, Rāvnieki, Kraujas, Liepnieki, Ābelītes, Norkalni, Apiņi	25	6
Jaunā muiža	Rozēni, Mežarāji, Muižarāji, Atvari, Krogzemji, Krastiņi, Pārslas, Lāstekas, Gredzentiņi, Dzintari	25	2
Višļi	Zemnieki, Kalēji, Salmiņi, Saulītes, Ziemeļi, Mestri, Zemgaļi, Bērstiņi, Vīgrieži	30	10

- 4) Visas apdzīvotās vietas ir vēsturiski izveidojušies kā Kabiles muižas apakšmuižas. Kolhozu pastāvēšanas laikā ap šiem centriem būvēti arī ražošanas objekti – fermas (Kalnansi, Galamuiža, Jaunāmuiža).

⁴ pēc pašvaldības datiem

2.7. Sociālā infrastruktūra

2.7.1. Izglītības infrastruktūra

- 1) Z. Meirovica Kabiles vidusskola dibināta 1858.gadā un 1998.gadā tika svinēta skolas 140.gadadiena. 1945.gadā tika izveidotas vidusskolas klases. 1970.gadā tika uzcelta skolas piebūve un uzsākta arī plašas sporta zāles celtniecība (diemžēl nav pabeigta). Skolā ir mācījušies vairāki ievērojami cilvēki – Zigfrīds Anna Meierovics (pirmais Latvijas Republikas ārlietu ministrs, Ministru Prezidents), Jēkabs Osis (filozofs, Tērbatas Universitātes profesors), Juris Plāķis (valodnieks, Latvijas Universitātes docents, profesors) u.c.
- 2) Ar 2007./2008.m.g. , skolēnu skaitam samazinoties, skolā vairs nav vidusskolas klašu. Kā vidusskola, skola akreditēta līdz 2011.gadam, taču maz ticams, ka tuvākajā nākotnē izdosies vidusskolas klases nokomplektēt. Pagasta skolēni pēc pamatskolas beigšanas lielākoties izvēlas Saldus rajona Druvas vidusskolu, ērtākas satiksmes un dzīvošanas apstākļu dēļ.
- 3) 2006./2007. mācību gadā skolā mācījās 106 audzēkņi (t.sk. 5 no citām pašvaldībām). Skolēnu sadalījums pa klasēm:
 - a. 1.klase – 8 skolēni,
 - b. 2.klase – 8 skolēni,
 - c. 3.klase – 5 skolēni,
 - d. 4.klase – 12 skolēni,
 - e. 5.klase – 8 skolēni,
 - f. 6.klase – 14 skolēni,
 - g. 7.klase – 10 skolēni,
 - h. 8.klase – 10 skolēni,
 - i. 9.klase – 13 skolēni,
 - j. 5 – 6 gadīgo grupā – 18 skolēni.
- 4) Skolā strādā 16 pedagogiskie darbinieki, no kuriem visiem ir augstākā pedagogiskā izglītība, divi ar nepabeigtu augstāko izglītību. Skolā strādā 18 tehniskie darbinieki. Skolai ir dienesta viesnīca 50 vietām.

- 5) Kabiles vidusskola skolēniem piedāvā iespējas izglītoties dažādās papildus jomās, kā arī darboties ārpusstundu pulciņos. Skolā ir datorklase (15 datori), informācijas centrs – bibliotēka (~8000 grāmatu), skolas avīze “Kabata” (tiek izdota katru mēnesi, 2000.gadā tika godalgota ar IZM diplomu par 1.vietu avīžu un žurnālu kategorijā “Es redzu Latviju”), tautisko deju grupa (55 skolēni), u.c. pulciņi.
- 6) Skola jau vairākus gadus piedalās pagasta konkursā par “Skolu apkārtnes apzaļumošanu un labiekārtošanu”, kā arī par sakoptākās iestādes teritoriju. Skolas teritorijā ir prasībām atbilstoša sporta zona – ar stadionu, basketbola, volejbola un pludmales volejbola laukumiem. Pie skolas izveidots plašs dabas parks ar dīķi, kurā ierīkota peldvieta skolēniem un rotaļu laukums.
- 7) Skola iesaistījusi dažādos projektos:
 - a. “Sporta būvju attīstības projekts”,
 - b. “Informācijas un patvēruma centra ierīkošana un pakalpojumu sniegšana pamestiem un atstumtiem bērniem”.
- 8) Pieaugušajiem iespējas iegūt papildus izglītību Kuldīgas PIC un NVD Kuldīgas nodaļā.

2.7.2. Kultūras infrastruktūra

- 1) Kabiles pagastā kultūras pasākumi tiek veidoti vadoties pēc iedzīvotāju vēlmēm, vecumiem un materiālajām iespējām. Liela daļa kultūras sektora gada budžeta tiek izlietots darba algām un pulciņu vadītāju atalgojumam., kā arī valsts svētku un pagasta tradīciju svētku finansēšanai. Dažādos pasākumos kuplina pašdarbības kolektīvu sniegums un iespēju robežās tiek aicināti arī viesmākslinieki. Kultūras sektorā darbojas pieaugušo dramatiskais kolektīvs, pirmskolas un skolas vecuma bērniem ritmisko kustību pulciņš, deju kopa “Kamēr vari”. Pagasta ļaudis brauc ekskursijās, kā arī apmeklē teātra izrādes Liepājā vai Rīgā.
- 2) Informācijas apmaiņai pagastā tiek izdota pagasta avīze “Kabiles pagasta vēstnesis” (metiens - 350 eksemplāri). Avīze tiek izplatīta kā bezmaksas izdevums katru mēnesi. “Vēstnesī” tiek atspoguļoti notikumi mēnesī, pagasta padomes lēmumi, kā arī paziņojumi un informācija. Avīze pieņem arī iedzīvotāju sūdzības un ierosinājumus. Izveidota arī pagasta mājas lapa.
- 3) Kabiles pagastā darboja viena bibliotēka, kura dibināta jau 1946.gadā un kopš 1963.gada atrodas Kabiles muižas pils ēkā (ar 2008.gada janvāri bibliotēka pārceļas uz jaunām telpām bijušā pasta

vietā). Bibliotēkā reģistrēti 265 lasītāji, grāmatu fonds bibliotēkā 6540 vienības (uz 01.11.2007.) Lasītavā pieejami periodikas izdevumi – 15 veidu žurnāli, 4 veidu avīzes. Bibliotēkā neesošās grāmatas tiek pasūtītas no citām rajona bibliotēkām, kā arī no Rīgas Nacionālās bibliotēkas. Bibliotēkā ir pieejams interneta pieslēgums un 5 datorvietas apmeklētājiem, kopētājs, skeneris, kā arī iesienamā ierīce. Paredzēts iegādāties bibliotēkas programmu Alise - 4 un pieslēgt bibliotēku kopējā bibliotēku tīklā.

- 4) Kabiles pils muzejs ir pašvaldības muzejs. Pagasta muzejs tiek izveidots 1997.gadā, lai saglabātu nākamajām paaudzēm unikālo kultūrvēsturisko mantojumu – Kabiles muižas ansambli. Patreiz šis ansamblis ir sadalīts divās daļās. Viena daļa ēku ir privātīpašums, bet otra – valsts Finanšu ministrijas īpašums. Muzeja ēka ir Kabiles pils ansambļa kungu māja, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēkā daļēji tika restaurēti unikāli stuka tehnikā darināti griestu veidojumi, kas atrodas pils zālē. Tas tika paveikts ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu un pašvaldības līdzekļiem. Muzejs atrodas valsts muzeju pārvaldes uzskaitē. Kabiles pils muzeja ekspozīcija tiek dalīta divās daļās:

- a. Kabiles pagasta vēsture;
- b. Amatniecības un rokdarbu muzejs.

- 5) Muzeja krātuve tiek uzskaitīta pēc muzejdokumentu nomenklatūras. Ekspozīti ir izvietoti vispārējai apskatei. Vēsturiskais materiāls ir apkopots un tiek pasniegts ekskursantiem ar gidu palīdzību.

2.7.3. Iedzīvotāju sociālā un veselības aprūpe

- 1) Kabiles pagastā ir sociālais darbinieks. Sociālās palīdzības dienests savas kompetences un iespēju robežās piešķir sociālo pabalstu pagastā pierakstītām un dzīvojošām maznodrošinātām personām pēc deklarācijas iesniegšanas un aprēķināšanas. 2007.gadā pašvaldības sociālie pabalsti kopā veido 3500 Ls
- 2) Kabiles pagastā darbojas ārstes I.Zīles privātprakse. Ārste pacientus Kabilē pieņem divas reizes nedēļā. Doktorātā bez ārsta strādā ārsta palīgs. Problēma pagastā ir tā, ka ārsta pakalpojumi nav pieejami uz vietas (ārste dzīvo Vārmes pagastā). Kopš 2000.gada doktorāts pārcēlies uz jaunām telpām pagasta padomes ēkā.

2.8. Tehniskā infrastruktūra

2.8.1. Satiksmes infrastruktūra

- 1) Transporta infrastruktūrai ir būtiska loma teritorijas organizācijā un tās attīstībā. Kabiles pagastā transporta infrastruktūra ir relatīvi sliktā stāvoklī, jo pagasta galvenā transporta ass autoceļš P121 (Tukums – Kuldīga) ir ar grants segumu, sliktā tehniskā stāvoklī (līkumi, bedres u.c.), kas nenodrošina labu satiksmi ar rajona centru un citām apdzīvotajām vietām. Ceļa tehniskais stāvoklis bremsē Kabiles sasniedzamību, kā arī dažādu saimniecības nozaru attīstību (ražošanas, tūrisma u.c.).
- 2) Kabiles pagastā kopējais visu ceļu garums ir 109,2 km . Visu ceļu blīvums ir viens no mazākajiem Kuldīgas rajonā – 0,61 km/km² (mazāks ir tikai Rendas pagastā – 0,52 km/km²). Kopējais valsts ceļu garums pagasta teritorijā ir 57,4 km (52,6% no Kabiles pagasta autoceļu kopgaruma), no tiem 1.šķiras ceļi 17,3 km, 2.šķiras ceļi 40,1 km. Valsts ceļu blīvums Kabiles pagastā atbilst vidējam blīvumam Kuldīgas rajonā – 0,32 km/km². 2.šķiras autoceļi savieno Kabili ar Sabili (1300), Kabili ar Vārmi (1297), Kabili ar Lutriņiem(1299), Kabili ar Gaiķiem (1298). Autoceļš 1280 savieno valsts 1.šķiras ceļus P121 un P120. Asfalta segums ir tikai ~5 km 1.šķiras autoceļam P121 posmā pie Kabiles. Vietējo ceļu garums pagastā – 51,8 km (47,4% no pagasta ceļu kopgaruma), blīvums – 0,29 km/km² (zemākais Kuldīgas rajonā).
- 3) Ielu garums Kabiles ciema centrā ir 5.78 km, no tām 2.03 km (pēc pašvaldības datiem) ar melno segumu. Pagastā būtu jāpanāk, lai pilnīgi uz visām mājām būtu piebraucami ceļi. Kopumā pagastam piederošie ceļi ir pietiekoši blīvi un labā stāvoklī. Intensīvākā transporta kustība notiek pa valsts autoceļiem Tukums – Kuldīga un Talsi – Saldus.
- 4) Sakari un telekomunikācijas:
 - a. Kabiles pagastā pasta pakalpojumus nodrošina viena pasta nodaļa pašvaldības centrā.
 - b. Telekomunikāciju darbību nodrošina SIA “Lattelekom” (fiksētais tīkls), kā arī SIA “Latvijas mobilais telefons”. Pārējo operatoru, kā TELE –2, BITE telefonu sakari pieejami daļēji. Šie operatori ir izteikuši vēlēšanos tuvākajā laikā celt sakaru torņus pagasta teritorijā.

2.8.2. Inženierinfrastruktūra

- 1) Komunālo saimniecību Kabiles centrā apkalpo pašvaldība. Kabiles centrā tiek veikti komunālie pakalpojumi - ūdens apgāde, kanalizācija, siltumapgāde, centralizēta sadzīves atkritumu savākšana.
- 2) Ūdensvadām un kanalizācijai pieslēgtas pašvaldības iestādes un praktiski visas Kabiles ciema centra mājas, arī individuālās. Siltā ūdens padeve nav centralizēta. Ūdensapgādi nodrošina divas centralizētas ūdens apgādes sistēmas, no diviem urbumiem. Trešais urbums apgādā Kabiles skolu.

6. tabula

Ūdens ņemšana no dabīgiem avotiem un izmantošana Kabiles pagastā⁵

Ūdens ņemšanas avota vieta	Identifikācijas kods	Tips	Ņemtā ūdens kategorija	Daudzums tūkst. m ³ /gadā	Ūdens izmantotāja nosaukums	Ūdens izmantošana tūkst. m ³ /gadā
Artēziskais urbums Nr.1 Centrs (VĢD Nr.4564)	P400057	60-Gruntsūdeņi	Dzeramais ūdens bez apstrādes	9.326	Saimniecībai	6.826
					Lopiem	2.500
Artēziskais urbums Nr.2 Jaunā kūts (VĢD Nr.4828)	P400058	78-Gaujas ūdens horizonts	Dzeramais ūdens bez apstrādes	11.605	Saimniecībai	8.105
					Lopiem	3.500
Artēziskais urbums Nr.3 Skola (VĢD Nr.4589)	P400732	78-Gaujas ūdens horizonts	Dzeramais ūdens bez apstrādes	1.702	Izglītībai	1.702
Kopā				22.633		22.633

⁵ pēc Valsts statistikas pārskata Nr.2 "Ūdens"; atskaites gads 2006.

- 3) Kabiles pagastā no dabīgiem avotiem tiek ņemti un izmantoti 22,633 tūkst. m³/gadā (sk.6.tabulu). Ražošanas produkcijā vai procesā paliekošie ūdeņi tiek vērtēti ar 6,0 tūkst. m³/gadā (ūdens, ko izmanto lopiem), komunālajām un sadzīves vajadzībām tiek izmantoti 16.633 tūkst. m³/gadā.
- 4) Ūdensvada tīkli tiek ekspluatēti vismaz 30 gadus, tādēļ tie tiek pakāpeniski nomainīti. Kanalizācijai ir vienota sistēma visā Kabiles ciemā. Kanalizācijas tīkli labā stāvoklī, taču rekonstrukciju prasa pašas attīrīšanas iekārtas KU –200, kuras pašreiz nedarbojas. Kanalizācijas tīkli un attīrīšanas ietaises celti 1980. gadā.
- 5) Centralizēta siltuma apgāde centra dzīvojamām mājām netiek veikta. Pagasta padomei piederošajā 8 dzīvokļu mājā saglabāta vienota centrālā apkure. Pārējās daudzdzīvokļu mājās ir individuālā apkure. Perspektīvā, rodoties investoram un paaugstinoties iedzīvotāju maksātājspējai, dzīvojamā sektorā varētu tikt atjaunota centrālā apkure. Taču tas prasītu arī māju iekšējo siltumtīklu rekonstrukciju, kas būtu jāuzņemas mājas apsaimniekotājam.
- 6) Sadzīves atkritumus no Kabiles pagasta teritorijas vienu reizi nedēļā izved jfirma “Kurzemes ainava”. Iedzīvotājiem tiek piedāvāts arī šķirot atkritumus. Sadzīves atkritumi tiek vesti uz Talsu izgāztuvi. Industriālo atkritumu savākšanas un izvešanas kontroli veic Kabiles pagasta komunālais dienests.
- 7) Pagasta vecā atkritumu izgāztuve izstrādātajā grants karjerā “Grantiņi” ir slēgta, bet nav pilnīgi rekultivēta. Nelegālo izgāztuvju praktiski nav. No citām teritorijām atkritumus neieved. Perspektīvā būtu izveidojams atkritumu šķirošanas punkts. Ar vides pārvaldi saskaņotais atkritumu izvešanas daudzums gadā ir 87 tonnas.
- 8) Gāzes vada pievads pagastam nav. Pagasta iedzīvotāji tiek apgādāti ar balonos uzpildītu gāzi, ar to nodarbojas z/s “Oškalni”, IK “Cimmermeņi” un SIA “Virāža”.
- 9) Elektroapgādi pagastā nodrošina Rietumu elektriskie tīkli. Pagasta centrā atrodas apakšstacija. Pagastam elektroenerģiju piegādā no Kuldīgas vai Kandavas.
- 10) Mazās HES un vēja ģeneratori pagastā nav.
- 11) Perspektīvā jāturpina zemsprieguma līniju garuma saīsināšana un vadu līniju nomaiņa ar kabeļu līnijām.
- 12) Pagastā darba kārtībā ir ugunsdzēsēju mašīna, kā arī ugunsdzēsēju komanda, kurai darba samaksa noteikta pēc pagasta padomes darba samaksas nolikuma. Par ugunsdrošību pagastā atbild ugunsdrošības speciālists. Ugunsdzēsēju depo ir diennakts dežurants. Ugunsdrošības dienests pakļauts komunālajam

dienestam. Ugunsdzēsēju komanda dodas uz izsaukumiem arī uz citiem pagastiem, kā arī uz kaimiņu rajoniem. Tāču, ņemot vērā to, ka tā nav pašvaldības funkcija, perspektīvā būtu nepieciešams ugunsdzēsēju depo pārņemt VUGD kā atbalsta punktu, kurš apkalpo tuvāko pagastu teritorijas.

2.9. Teritorijas pašreizējās izmantošanas pārskats

2.9.1. Zemes lietošanas veidi

- 1) Pašreizējo zemes izmantošanas struktūru, izmantošanas veidus un sadalījumu Kabiles pagastā galvenokārt nosaka lauksaimniecībā izmantojamās zemes un meža zemes, kas attiecīgi veido 32,4% un 56,6% no kopējās teritorijas (skat. 7. tabulu).

7. tabula

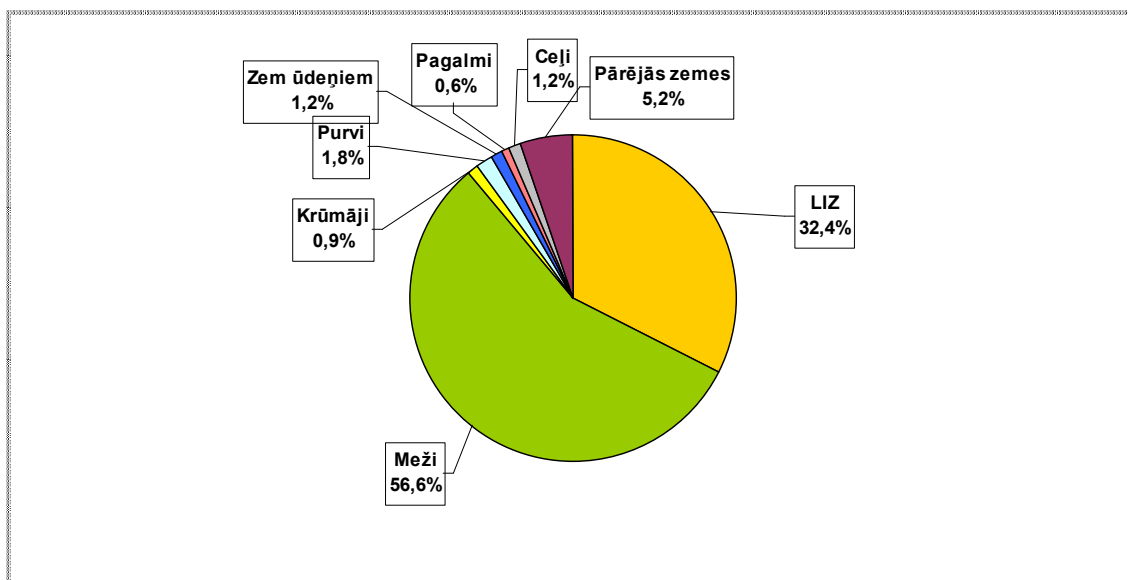
Kabiles pagasta zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem ⁶

Nosaukums	Platība, ha	%
LIZ	5803,2	32,4
Meži	10123,0	56,6
Krūmāji	161,5	0,9
Purvi	325,0	1,8
Zem ūdeņiem	213,7	1,2
Zem pagalmiem	110,2	0,6
Ceļi	223,4	1,2
Pārējās zemes	938,4	5,2
Kopā:	17898,4	100,0

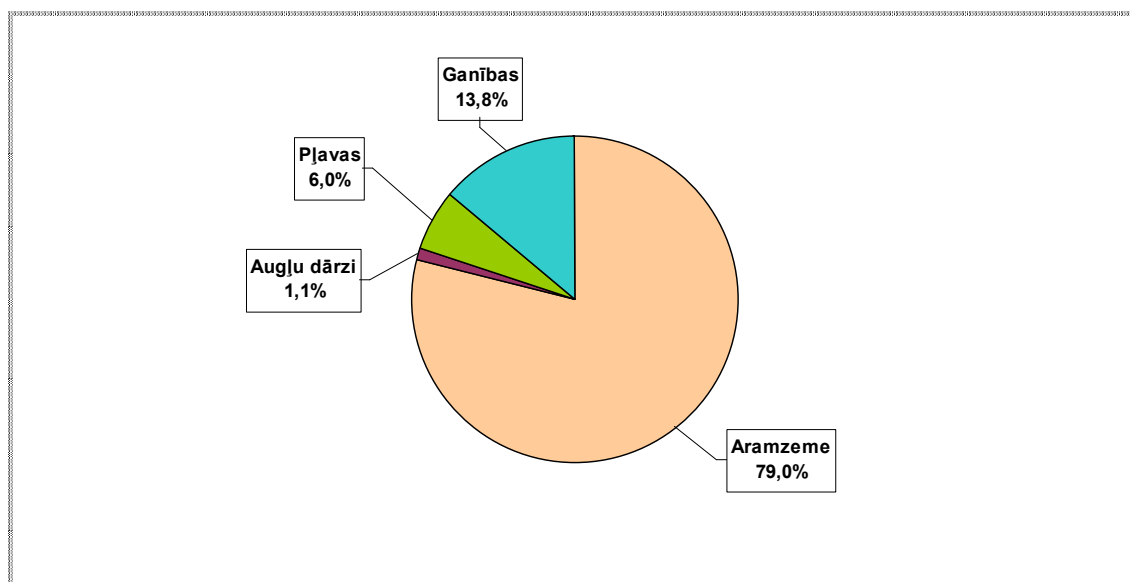
- 2) Lauksaimniecībā izmantojamās zemes dominē pagasta A daļā, īpaši augstvērtīgas zemes atrodas pagasta ZA daļā. Vislielākās mežu platības ir pagasta Z un R daļās. Pārējās zemes (krūmāji, purvi, zeme zem ūdeņiem, pagalmi, ceļi un pārējās zemes) aizņem tikai 10,9% no pagasta teritorijas.

⁶ pēc VZD datiem uz 01.01.2007.

- 3) Kabiles pagastā lauksaimniecības zemju kopplatība ir 5803,2 ha vai 32,4% no kopējās platības (sk. 6.attēlu), kas ir nedaudz mazāk nekā vidēji Kuldīgas rajonā – 35,1%. No lauksaimniecībā izmantojamām zemēm meliorēti 3880,6 ha (66,9% no LIZ, kas ir nedaudz vairāk nekā vidēji rajonā – 62,8%).

6. attēls. Kabiles pagasta zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem (pēc VZD 2007. gada datiem)

7. attēls. Kabiles pagasta lauksaimniecībā izmantojamo zemju veidi

- 4) Lielāko daļu no LIZ aizņem aramzeme – 79,0% (rajonā vidēji 75,7%), mazāk ir ganība (13,8%) un pļavas (6,0%) – skat. 8.tabulu un 7.attēlu.

8. tabula

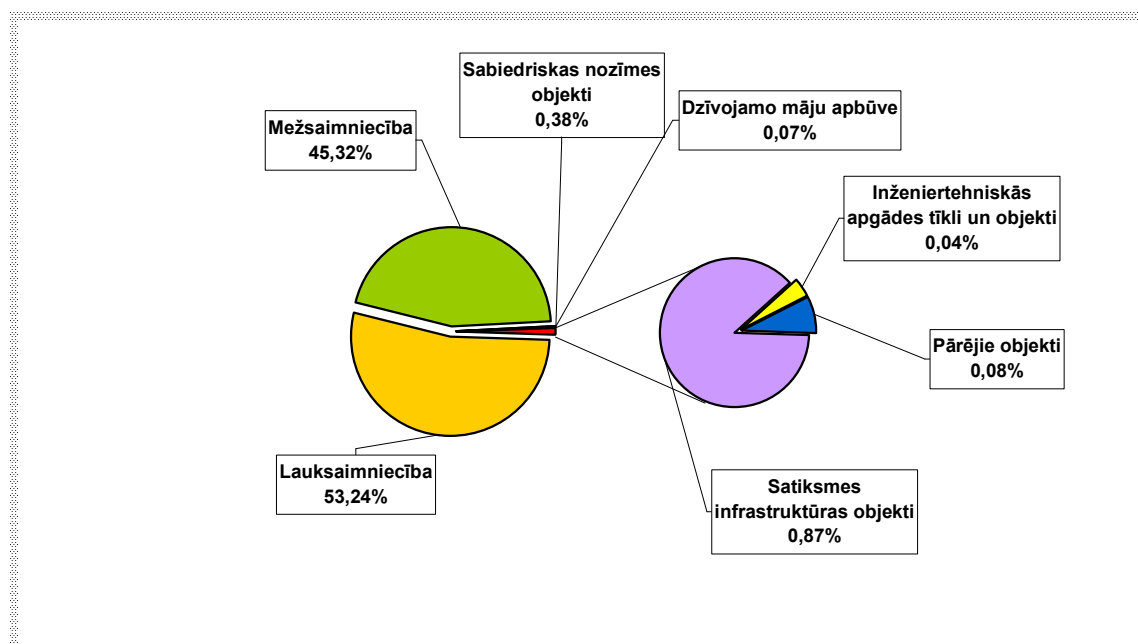
Kabiles pagasta lauksaimniecībā izmantojamo zemju veidi⁷

LIZ zemju veidi	Platība, ha	%
Aramzeme	4585,4	79,0
Augļu dārzi	65,2	1,1
Pļavas	350,9	6,0
Ganības	801,7	13,8
Kopā:	5803,2	100,0

2.9.2. Zemes sadalījums pa nekustāmā īpašuma lietošanas mērķu grupām

- 1) Starp zemes lietošanas mērķa grupām Kabiles pagastā nozīmīgākā ir lauksaimniecības mērķu grupa (53,24%) un mežsaimniecības mērķu grupa (45,32%) – sk.8.attēlu. Pārējās zemes lietošanas mērķu grupas aizņem salīdzinoši nelielas platības –satiksmes infrastruktūras objekti 0,87% no platības, sabiedriskas nozīmes objekti 0,38 % no platības, pārējie objekti (vienģimeņu dzīvojamo ēku apbūves teritorijas, pārvaldes, izglītības, kultūras, kapsētu, tehniskās apbūves teritorijas u.c.), kā arī teritorijas par kurām nav datu aizņem 0,19% no pagasta teritorijas.

⁷ Pēc VZD datiem, 2007. gadā

8.attēls. Kabiles pagasta nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas

9.tabula

Kabiles pagasta zemju sadalījums pēc lietošanas mērķu grupas ⁸

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Platība, ha	%
Lauksaimniecība	9526,8	53,23
Mežsaimniecība	8111,6	45,32
Dzīvojamo māju apbūve	12,2	0,07
Darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve	0,3	0,00
Sabiedriskas nozīmes objekti	68,7	0,38
Rūpniecības objekti	1,1	0,01
Satiksmes infrastruktūras objekti	156,3	0,87
Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	6,4	0,04
Pārējie objekti	15,0	0,08
Kopā:	17898,4	100,00

⁸ pēc VZD datiem uz 01.01.2007.

3. KABILES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀRIE VIRZIENI UN MĒRĶI

3.1. Kabiles pagasta nākotnes vīzija

- 1) Kabiles pagasts – teritorija ar augstu iedzīvotāju labklājības pakāpi, sakārtotu uzņēmējdarbības vidi, sabiedrisko aktivitāšu un pakalpojumu iespējām.
- 2) Kabiles pagastā ir laba teritorijas sasniedzamība, sakārtota transporta un sakaru infrastruktūra. Rekonstruētie autoceļi nodrošina ērtas pārvietošanās iespējas Kuldīgas, Sabiles, Vānes virzienā. Sasniedzamības pieaugums ir būtiski sekmējis iedzīvotāju un investīciju piesaisti pagasta teritorijai, izmantojot tā dabas, kultūrvēsturiskos resursus. Nozīmīgs faktors uzņēmējdarbības attīstībā un dzīves kvalitātes augšanā ir informācijas un komunikāciju tehnoloģiju plaša pieejamība un izmantošana.
- 3) Kabiles pagastā ir attīstīta daudzveidīga ekonomiskā darbība. Lauksaimnieciskā ražošana balstās uz piena un gaļas lopkopību, kā arī ogu audzēšanu un netradicionālajām nozarēm. Nozīmīgu vietu saglabā mežizstrāde un kokapstrāde; uzlabojusies kokapstrāde tehnoloģiskā bāze, tiek gatavoti produkti ar augstu pievienoto vērtību.
- 4) Kabiles pagastā ir strauji attīstījusies tūristu apkalpošana; līdzās apskates un aktīvās atpūtas objektiem, izveidotas naktsmītnes, sadzīves pakalpojumu objekti. Pakalpojumu sfēra attīstījusies ātros tempos, tās produktus izmanto gan vietējie iedzīvotāji, gan tūristi
- 5) Paaugstinājusies izglītības kvalitāte, labiekārtotas kopmītnes (internāts); kura telpas vasarā tiek izmantotas tūristu izmitināšanai. Uzbūvēta sporta zāle, kas funkcionē kā nozīmīgs objekts gan pagasta skolēnu un visu iedzīvotāju, gan citu teritoriju iedzīvotāju un tūristu aktivitātēm. Pagasta iedzīvotājiem pieejama attīstīta pieaugušo izglītības un pārkvalifikācijas sistēma.

3.2. Kabiles pagasta attīstības prioritārie virzieni

Pagasta attīstības prioritātes noteiktas, vadoties pēc esošās situācijas izvērtējuma, attīstības potenciāla un ierobežojumu analīzes. Pagasta attīstībai saskaņā ar noteiktajām prioritātēm ir jābalstās uz pagasta vērtību iespējami pilnīgu izmantošanu un jāsekmē to saglabāšana un pieaugums atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem.

Kabiles pagasta padomei savā darbībā jāvadās pēc noteiktajām prioritātēm, izvērtējot veicamos pasākumus, kā arī plānojot resursu piesaistīšanu un atbalstot iedzīvotāju un uzņēmēju iniciatīvas.

Kabiles pagasta attīstības prioritātes ir:

Transporta infrastruktūra un sakari
Tūrisms un pakalpojumu sfēra.
Lauksaimnieciskā ražošana – lopkopība, ekoloģiski tīra un netradicionāla produkcija, pārstrādes rūpniecība.
Mežizstrāde un kokapstrāde.
Izglītība un IT.

3.3. Kabiles pagasta attīstības mērķi

Kabiles pagasta attīstības stratēģiskie mērķi noteikti saskaņā ar pagasta attīstības vīziju un prioritātēm un ir virzīti uz vīzijā attēlotā stāvokļa sasniegšanu. Operatīvie mērķi ir tieši formulēti, pakārtoti stratēģiskajiem mērķiem un sasniedzami vidējā termiņā vai īstermiņā.

1) Transporta un sakaru infrastruktūras uzlabošana

Transports un sakari ir Kabiles pagasta attīstības galvenā prioritāte. Sliktās kvalitātes autoceļi ir būtiskākais uzņēmējdarbības attīstības un investīciju piesaistes kavējošais faktors.

- a. Autoceļu rekonstrukcija
- b. Telekomunikāciju uzlabošana un elektronisko sakaru pieejamības nodrošināšana

2) Tūrisma un pakalpojumu sfēras attīstības veicināšana

Kabiles pagastam ir iespējas kļūt par nozīmīgu tūrisma un rekreācijas zonu, izmantojot ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, maz pārveidoto un piesārņoto dabas vidi. Tūrisma attīstību līdzās nepietiekamajai transporta un sakaru infrastruktūrai kavē pakalpojumu piedāvājuma trūkums. Pakalpojumu sfēras attīstība ir būtiska gan tūristu plūsmas sekmēšanai, gan pagasta iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai.

- a. Tūrisma informācijas un reklāmas uzlabošana, pagasta vērtību un iespēju popularizācija
 - b. Tūrisma infrastruktūras uzlabošana, pakalpojumu kompleksa izveide
 - c. Dabas un kultūras objektu un teritoriju apsaimniekošana un izmantošana tūrisma attīstībai
- 3) Lauksaimnieciskās ražošanas un produkcijas pārstrādes attīstības veicināšana

Kabiles pagasta tradicionālā lauksaimniecības specializācija ir piena gaļas lopkopība. Perspektīvā jānodrošina ražošanas diversifikācija, netradicionālo nozaru attīstība un pārstrāde rūpniecības attīstība atbilstoši tirgus prasībām un sāktajām iestrādēm. Būtiska ir lauksaimnieciskās ražošanas informatīvā un konsultatīvā nodrošinājuma uzlabošana.

- a. Mūsdienīgas piena un gaļas lopkopības attīstība atbilstoši tirgus prasībām
 - b. Netradicionālo lauksaimniecības nozaru attīstības veicināšana, jaunu specializācijas virzienu apgūšana
 - c. Lauksaimniecības produktu pārstrādes sekmēšana
- 4) Mežsaimniecības, mežizstrādes un kokapstrādes attīstība, meža resursu racionāla un ilgtspējīga izmantošana un pievienotās vērtības paaugstināšana

Kabiles pagastā ir bagātīgi meža resursi, mežizstrādes un kokapstrādes nozares nodrošina darbu ievērojamai pagasta iedzīvotāju daļai. Turpmākā meža nozaru attīstība jābalsta uz ilgtspējīgas attīstības principiem un jāsekmē pievienotās vērtības paaugstināšana kokapstrāde produkcijai.

- a. Meža resursu kompleksa un ilgtspējīga izmantošana un atjaunošana
 - b. Padziļinātas kokapstrādes attīstības sekmēšana, sadarbības veicināšana
- 5) Izglītības, informācijas tehnoloģiju un kultūras dzīves iespēju un kvalitātes paaugstināšana

Kvalitatīva izglītība, pieeja modernajām informācijas tehnoloģijām, aktīva kultūras dzīve ir būtisks cilvēkresursu attīstības, iedzīvotāju pašizpausmes un sociālā klimata uzlabošanās faktors. Vienlaikus tās dod pozitīvu efektu uzņēmējdarbības attīstībai.

- a. Skolas darbības nodrošināšana, izglītības kvalitātes paaugstināšana, skolas lomas nostiprināšana pagasta kultūras dzīvē
 - b. Informācijas tehnoloģiju pieejamības un izmantošanas sekmēšana
 - c. Pieaugušo izglītības un bezdarbnieku pārkvalifikācijas iespēju sekmēšana
 - d. Sociālās, kultūras un sporta infrastruktūras stiprināšana
 - e. Sabiedriskās aktivitātes veicināšana
- 6) 6. Cilvēku dzīvei un darbībai labvēlīgas fiziskās vides veidošana

Kabiles pagastā jāveido cilvēku dzīvei un darbībai labvēlīga fiziskā vide, sakārtojot inženierinfrastruktūru, nodrošinot mājokļa kvalitātes uzlabošanos un labiekārtojot apkārtni. Šie pasākumi sekmēs iedzīvotāju piesaisti teritorijai un netieši arī ekonomiskās aktivitātes palielināšanos

- a. Inženierinfrastruktūras sakārtošana.
- b. Iedzīvotāju nodrošinājuma ar mājokli uzlabošana.
- c. Apkārtnes labiekārtošana.

4. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

4.1. Plānojuma pamatnostādnes

- 1) Kabiles pagasta teritorijas plānojuma priekšlikumi izstrādāti saskaņā ar pagasta nākotnes vīziju, prioritātēm un mērķiem lai izmantojot esošos priekšnoteikumus, veicinātu pagasta līdzsvarotu attīstību.
- 2) Kabiles pagasta teritorijas plānojumā noteikta teritorijas perspektīvā izmantošana, ietverot funkcionālo zonējumu (dažādas plānotās un atļautās teritorijas), satiksmes un inženierinfrastruktūras attīstību, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, drošības, veselības un higiēnas prasības (t.sk., aizsargjoslas).
- 3) Teritorijas plānojumā noteiktas Kabiles ciema kā pagasta centra robežas, nodrošinot tā attīstību un perspektīvo apbūves teritoriju veidošanu.
- 4) Kabiles ciems teritorijas plānojumā tiek noteikts kā galvenais pagasta apdzīvojuma (dzīvojamās apbūves, sabiedrisko un apkopes objektu) un attīstības centrs.
- 5) Dzīvojamā, sabiedriskā un darījumu iestāžu apbūve tiek koncentrēta galvenokārt Kabiles ciemā
- 6) Ražošanas un tehniskās apbūves attīstībai tiek rezervētas teritorijas galvenokārt Kabiles ciemā, kā arī fermu kompleksos lauku teritorijā.
- 7) Pagasta teritorijā ārpus ciema galvenie izmantošanas veidi ir lauksaimnieciskā ražošana, mežsaimnieciskā darbība, iedzīvotāju atpūta, tūrisms un ekoloģisko un ainavisko vērtību aizsardzība. Tiek pieļauts viensētu un skrajciemu tipa dzīvojamās apbūves, ražošanas un tehniskās apbūves objektu izvietojums, ja tas nav pretrunā ar lauku vides saglabāšanas, kultūras mantojuma un dabas aizsardzības interesēm.

4.2. Perspektīvā teritorijas izmantošana

4.2.1. Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas

- 1) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas Kabiles pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai atbilstoši nākotnes vīzijai nodrošinātu lauksaimnieciskās ražošanas saglabāšanu un attīstību, lauku darbības dažādošanu un lauku vidi. Atbilstoši šiem mērķiem tiek veidoti lauksaimniecisko teritoriju izmantošanas un apbūves noteikumi.

- 2) Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās atļauta viensētu tipa apbūve (ierobežojot zemes dalījumu un apbūves blīvumu), kā arī derīgo izrakteņu izpēte un ieguve, ja tā nav pretrunā ar dabas aizsardzības interesēm un neierobežo kaimiņu īpašnieku tiesības.
- 3) Lauksaimniecības zemju kopējā platība plānojumā tiek samazināta, nelielu daļu no pašreizējām zemēm paredzot ciemu apbūves attīstībai, rekreācijas un atpūtas objektiem vai transformācijai meža zemēs.
- 4) Pagasta plānojumā tiek izdalītas meliorētās lauksaimniecības teritorijas un nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas, lai nodrošinātu vērtīgāko zemju saglabāšanu, piemērojot tām zemes transformācijas un zemesgabalu dalīšanas ierobežojumus.

4.2.2. Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija

- 1) Mežsaimniecībā izmantojamā teritorija pagasta teritorijas plānojumā noteikta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu meža resursu izmantošanu un saglabāšanu.
- 2) Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas noteiktas atbilstoši pašreizējai situācijai un tajās iekļautas vairākas perspektīvās (apmežojamās) teritorijas. Teritorijas plānojums neaizliedz citu lauksaimniecības teritoriju apmežošanu gadījumā, ja to pieļauj teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, citi normatīvie akti un tā tiek saskaņota likumdošanā noteiktā kārtībā un to akceptē pagasta padome.
- 3) Teritorijas plānojumā noteikta mežsaimniecībā izmantojamās teritorijas izmantošana gan koksnes resursu izmantošanai un aizsardzībai, gan rekreācijai, gan dabas vērtību aizsardzībai, gan meža infrastruktūras izveidošanai un uzturēšanai.
- 4) Mežsaimniecībā izmantojamās teritorijās atļauta viensētu tipa apbūve, ierobežojot zemes dalījumu un apbūves blīvumu, kā arī derīgo izrakteņu izpēte un ieguve, ja tā nav pretrunā ar dabas aizsardzības interesēm un neierobežo kaimiņu īpašnieku tiesības.
- 5) Aizsargājamās mežu platības nosakāmas un aizsargājamās normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.

4.2.3. Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas

Ūdenssaimniecībā izmantojamās teritorijas pagasta teritorijas plānojumā izdalītas pēc esošās situācijas (skatīt 2.3.5. nodaļu)

4.2.4. Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- 1) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija teritorijas plānojumā noteikta, lai atbilstoši pagasta attīstības stratēģijai sekmētu labvēlīgas dzīves vides veidošanu un iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli.
- 2) Ģimeņu māju dzīvojamās apbūves teritorija noteikta pēc esošās situācijas Kabiles ciemā
- 3) Perspektīvā ģimeņu māju dzīvojamā apbūve tiek plānota Kabiles ciema centrālajā un ZR daļā, teritorijās, kur tā turpina uzsākt apbūvi, ir nodrošināma ar nepieciešamajām inženierkomunikācijām un neapdraud kultūras un dabas mantojuma aizsardzības prasības un ainavisko vērtējumu.

4.2.5. Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorija

- 1) Daudzdzīvokļu māju dzīvojamās apbūves teritorijas pagasta plānojumā noteiktas atbilstoši esošajai situācijai.
- 2) Jaunu daudzdzīvokļu ēku apbūves teritoriju veidošana netiek plānota.

4.2.6. Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas

- 1) Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai sekmētu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, kā arī attīstības vīzijā noteikto uzņēmējdarbības attīstību.
- 2) Sabiedrisko un darījumu iestāžu apbūves teritorijas noteiktas pēc pašreizējās situācijas Kabiles ciemā, pieļaujot jaunu objektu būvniecību, bet nepaplašinot atļautās apbūves teritorijas.

4.2.7. Jauktas darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija

- 1) Jaukta sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija pagasta plānojumā noteikta, lai nodrošinātu sabiedrisko un privāto pakalpojumu pieejamību pagasta iedzīvotājiem, uzņēmējdarbības attīstību, kā arī sekmētu iedzīvotāju nodrošinājumu ar mājokli un tūrisma attīstību.
- 2) Jaukta sabiedrisko, darījumu iestāžu un dzīvojamās apbūves teritorija pagasta plānojumā noteikta Kabiles ciema centrālajā daļā, vēsturiskās blīvas (centra) apbūves teritorijā, kā arī neapbūvētajās teritorijās ciema R daļā pie ceļiem un ielām.

4.2.8. Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorijas

- 1) Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija plānojumā tiek noteikta, lai nodrošinātu rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas.
- 2) Pagasta plānojumā netiek izdalītas lielas teritorijas rezerves; attīstība tiek koncentrēta intensifikācijas un efektīvas izmantošanas virzienā.
- 3) Ražošanas objektu un tehniskās apbūves teritorija Kabiles ciema D daļā. Kur tā veido koncentrētu zonu
- 4) Plānojums nosaka, ka apstādījumu aizsargjoslas jāparedz ražošanas un tehniskās apbūves teritoriju robežās.

4.2.9. Tehniskās apbūves teritorijas

Tehniskās apbūves teritorija noteikta, lai nodrošinātu tehniskās apkalpes un teritorijas inženierapgādes iespējas, vienlaikus nepieļaujot intensīvas ražošanas izvietojumu dzīvojamās apbūves kontaktzonā.

4.2.10. Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas

- 1) Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas Kabiles pagasta plānojumā izdalītas, lai sekmētu tradicionālā lauku apdzīvotuma ainavu saglabāšanu. Lauku dzīvojamās apbūves teritorijās atļautas mazākas minimālās zemes platības un lielāks apbūves blīvums nekā lauksaimniecībā izmantojamās teritorijās, taču saglabājot lauku kultūrainavas raksturu.
- 2) Lauku dzīvojamās apbūves teritorijas noteiktas galvenokārt Kabiles ciema R daļā abpus Desas grāvja ūdenstecei.

4.2.11. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas

- 1) Ieguves rūpniecībā izmantojamās teritorijas plānojumā noteiktas, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu – grants, smilts un kūdras ieguvu.
- 2) Derīgo izrakteņu teritorijas izdalītas pēc izpētes materiāliem (skatīt 2.3.2. nodaļu)

4.2.12. Satiksmes infrastruktūras teritorijas

- 1) Satiksmes infrastruktūra teritorijas plānojumā noteikta atbilstoši esošajai situācijai.
- 2) Jaunu autoceļu veidošana pagasta plānojumā netiek paredzēta.
- 3) Perspektīvo apbūves teritoriju apkalpojošās ielas jāplāno šo teritoriju detālplānojumu izstrādes ietvaros.

4.2.13. Inženiertehniskās apgādes teritorijas, tīkli un objekti

- 1) Inženiertehniskās apgādes apbūves teritorijas pagasta plānojumā tiek noteiktas, lai nodrošinātu valsts, pašvaldības un privāto ūdenssaimniecības un kanalizācijas, siltumapgādes, elektroapgādes un telekomunikāciju vajadzības
- 2) Jaunu inženiertehniskās apgādes teritoriju rezerves netiek izdalītas, jo to attīstības projekti aptver esošās teritorijas, bet lokālie apgādes tīkli un objekti jāprecizē detālplānojumos.

4.2.14. Kapsētu teritorija

- 1) Pagasta plānojumā izdalītas esošās kapsētas.
- 2) Jaunu kapsētu ierīkošanu pagasta plānojums neparedz, jo esošo kapsētu teritorijas rezerve ir pietiekama plānojuma darbības periodam.

4.2.15. Tūrisma un rekreācijas teritorijas

Tūrisma un rekreācijas teritorijas pagasta plānojumā noteiktas, lai sekmētu iedzīvotāju atpūtas iespējas, kā arī ar tūrismu un atpūtu saistītās uzņēmējdarbības attīstību.

5. VADLĪNIJAS TURPMĀKAJAI PLĀNOŠANAI

- 1) Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas rekonstrukcijas projekti.
- 2) Centralizēto ūdensapgādes urbumu ķīmiskās un bakterioloģiskās aizsargjoslas.
- 3) Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas un teritorijas, kurām nepieciešama īpaša inženiertehniska sagatavošana
- 4) Kultūras pieminekļu apsaimniekošanas plāni, kultūras pieminekļu individuālās aizsargjoslas
- 5) Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko objektu izmantošanas un aizsardzības noteikumi.
- 6) Pagastā dzīvojošo strādājošo un paaugstinātas bīstamības zonā dzīvojošo cilvēku apziņošanas sistēmas izveide avārijas un ārkārtējo situāciju gadījumā.
- 7) Perspektīvais gāzes apgādes plānojums.
- 8) Notekūdeņu dūņu izmantošanas risinājumi.
- 9) Detālplānojumi perspektīvās jaunās apbūves teritorijām.